

C.H. Mackintosh

Johannes de Doper, niet meer dan een 'stem'

Vragen en hoe ze te beantwoorden

"Wat zegt u van uzelf?"

Johannes 1:23

Ik ben al enige tijd erg verwonderd over de manier waarop Johannes de Doper de aan hem gestelde vragen kon beantwoorden. Er waren vragen in zijn tijd, maar ze zijn er net zo goed in onze tijd. Waar ik specifiek op doel, is hoe Johannes de Doper wordt voorgesteld in Johannes 1 en 3.

Johannes 1

De eerste vraag die deze geliefde en geëerde dienstknecht van Christus kreeg, sloeg op hemzelf. Er waren Joden door de priesters en Levieten uit Jeruzalem naar hem toe gestuurd, die hem vroegen: Wie bent u?

Het is niet beleefd om iemand die goed bij zijn verstand is, te vragen over zichzelf te gaan spreken. Dat vond Johannes ook, denk ik. Hij vertelde hen direct dat hij niet de Messias was. Nee, hij was ook niet Elia, zelfs niet één van de profeten. Maar zij wilden toch een antwoord. "Zij vroegen hem: wie bent u? opdat wij antwoord geven aan hen die ons hebben gezonden. Wat zegt u van uzelf?" Hij had weinig over zichzelf te vertellen. Het eigen 'ik' had een kleine plaats in de gedachten van Johannes zelf. Hij was niet meer dan een 'stem'. Was dat alles? Ja, dat was alles. De Geest had door de profeet Jesaja gesproken. Johannes citeert dit woord en laat het daarbij (Joh. 1:23). Wat een gezegende dienstknecht en een goede getuige was hij. Hadden wij maar zo'n houding of manier van doen!

Maar de farizeeën waren niet tevreden. Zij konden niet omgaan met zijn zelfverloochening. “En zij vroegen hem en zeiden tot hem: Waarom doopt u dan, als u de Christus niet bent, noch Elia, noch de profeet?” Opnieuw maakt Johannes snel een eind aan hun vragen door te zeggen: “Ik doop met water; midden onder u staat Eén die u niet kent, die na mij komt; ik ben niet waard zijn schoenriem los te maken.”

Dus als we naar Johannes kijken, dan was hij alleen maar een 'stem' die getuigde van een Ander. Kijken we naar zijn werk, dan doopte hij met water; en hij zou niets liever willen dan plaatsmaken voor de gezegende Persoon, tegenover Wie hij zich onwaardig voelde om diens schoenriem los te maken.

Het is een groot goed te verlangen naar de mooie houding van deze illustere dienstknecht van de Heer. Ik verlang ernaar meer te willen weten over deze houding van zelfverloochening – om niet meer te zien op mijzelf en de uitingen van mijn oude ik. Dat is echt nodig in deze tijd van egoïsme en schijnheiligheid.

Johannes 3

Maar kijk met mij mee naar Johannes 3. Hier vinden wij een andere vraag. Het is geen vraag over hemzelf of zijn werk, maar naar aanleiding van een woordenstrijd over *reiniging*: “Er ontstond dan een woordenstrijd bij sommigen van de discipelen van Johannes met een Jood over reiniging. En zij kwamen naar Johannes toe en zeiden tot hem: Rabbi, Hij die met u was aan de overkant van de Jordaan, van Wie u hebt getuigd, zie, Hij doopt en allen komen naar Hem toe” (Joh. 3:25-26).

Dit klopte niet helemaal; want Jezus Zelf doopte niet, maar Zijn discipelen (Joh. 4:2). Maar daar gaat het nu niet om. Wat mij raakt is de manier van Johannes om met alle vragen om te gaan, goede of slechte. Hij heeft overal antwoord op door zijn nabijheid bij de Heer. “Johannes antwoordde en zei: Een mens kan helemaal niets aannemen, tenzij het hem uit de hemel is gegeven” (Joh. 3:27vv.).

Hoe waar is dit! Hoe simpel en hoe duidelijk! Wat een volledig antwoord. Als een mens ook maar iets heeft te prediken, waar zou dit dan vandaan komen? Toch zeker alleen uit de hemel! Wat een geweldig middel om twist, afgunst en jaloezie tegen te gaan. “Elke goede gave en elk volmaakt geschenk daalt van boven neer, van de Vader der lichten” (Jak. 1:17).

Wat zegt dit veel over de wereld en over ons mensen. Maar wat een getuigenis is het ook van de hemel en van God Zelf. Er is om zo te zeggen niet één atoom van goedheid op aarde, maar alles komt uit de hemel. Er is geen goedheid in de mens

zelf, maar alles uit God. Waarom zouden we dan twisten, afgunstig of jaloers zijn? Als elke goede gave uit de hemel komt, maak dan een einde hieraan; en laten onze harten vervuld zijn met aanbidding voor 'de Vader der lichten'.

Het was dus Johannes de Doper, die de vragen van zijn tijd beantwoordde. Hij liet al zijn ondervragers weten dat hun vragen van weinig betekenis voor hem waren. Bovendien liet hij hen weten waarin hijzelf geïnteresseerd was. Deze grote dienstknecht vond al zijn vreugde in het Lam van God, in Zijn waardevolle werk, in Zijn heerlijke persoon. De stem van de Bruidegom was genoeg voor hem, en schonk hem volle vreugde (Joh. 3:29-30).

De vraag over reiniging kan belangrijk zijn, en zonder enige twijfel zal die vraag zijn goede en minder goede kanten hebben. Maar voor Johannes was de stem van de Bruidegom genoeg. In Zijn nabijheid vond hij een goddelijk antwoord op elke vraag, een goddelijke oplossing voor elke moeilijkheid. Hij keek op naar boven en zag elke goede gave van boven komen. Hij zag op de Bruidegom, en in Zijn gezicht zag hij elke wenselijke morele heerlijkheid. Dit was genoeg voor hem. Waarom zou je hem lastig vallen met moeilijke vragen – vragen over hemzelf of zijn werk of over reiniging? Zulke vragen deden hem niet veel, want hij vond in de nabijheid van de Heer alles waarnaar zijn hart kon verlangen.

Ik denk dat wij er goed aan doen een blik op Johannes en op zijn getuigenis te slaan, wanneer we zo naar het voorgaande hebben gekeken. Ik hoef u er niet aan te herinneren dat er vragen zijn die ons verstand prikkelen. Sommige mensen voelen zich niet geroepen om erop in te gaan. Maar ik geloof dat de duivel zijn uiterste best doet om onze harten door middel van vragen af te keren van Christus en van elkaar. We moeten niet onwetend zijn hoe hij middelen gebruikt. Hij zal niet openlijk komen en zeggen: 'Ik ben de duivel, en ik wil jullie scheiden en verstrooien door vragen te stellen'. Maar dit is juist waar hij mee bezig is.

Nu, het maakt niet uit of de vraag in zichzelf goed of fout is. De duivel kan gebruik maken van een goede vraag en deze net zo effectief misbruiken als een foute vraag. Hij is in staat een vraag zo te benadrukken, dat die tussen ons en Christus of tussen ons en onze broeders en zusters in komt te staan. Ik begrijp dat er verschil van inzicht kan zijn over diverse minder belangrijke vragen. Christenen hebben geschillen gehad door de eeuwen heen, en die zullen er blijven tot het einde van de tijden. Het is een menselijk zwakte. Maar wanneer wat voor vraag dan ook buitensporig belangrijk wordt, is het geen menselijke zwakte meer, maar een list van de satan.

Ik heb misschien een sterk uitgesproken mening over verschillende punten, en misschien u ook. Maar waar ik naar verlang is het wegvallen van de vragen en een

saamhorig en blij luisteren naar de stem van de Bruidegom, om zo samen op te trekken in het licht van Zijn aangezicht. Dit zal de vijand tegenhouden. Het zal ons ook afhouden van vooroordeel of voorkeur, kliek- of groepsvorming. Dan zullen we elkaar niet beoordelen naar het inzicht in een bepaalde vraag, maar naar elkaars waardering van de Persoon van Christus en onze toewijding aan Zijn wil.

Kortom, beste vrienden, waar ik naar verlang is dat u en ik, en iedere broeder of zuster in de hele wereld, wordt gekenmerkt door diepe toewijding aan de naam, de waarheid en de wil van Christus. Ik hoop een brede sympathie te ontwikkelen voor elke ware liefhebber van Christus, ook al zijn we het niet eens over alle vragen. Uiteindelijk weten we nog steeds maar ‘ten dele’, en we kunnen niet verwachten dat iedereen het met ons eens zal zijn over bepaalde vraagstukken. Maar als Christus onze leidraad is, dan zullen alle dingen op hun juiste plek komen, hun relatieve waarde, of de juiste verhouding ten opzichte van andere dingen. “Voor zover wij dan volmaakt zijn, laten wij zó gezind zijn; en als u anders gezind bent, God zal u ook dat openbaren. Waartoe wij echter gekomen zijn, laten wij in hetzelfde spoor verder wandelen” (Fil. 3:15-16). Op het moment dat iets anders dan Christus de regel wordt om naar te wandelen, is de duivel werkzaam. Hiervan ben ik overtuigd, even zeker als dat ik deze pen vasthoud.

Moge de Heer ons allen dicht bij Hemzelf bewaren, zodat we naar elkaar omzien; niet op een sektarische manier, maar in broederlijke liefde. Laten we zoeken naar geestelijke groei voor eenieder die Christus toebehoort en de Weg volgt, en hem steunen tot op Zijn komst.

Oude Sporen 2017

